

باسمه تعالی

سؤالات امتحان نهایی کشوری درس: قرآن و تعلیمات دینی (۳) دین و زندگی	کلیه رشته ها	ساعت شروع: ۱۰:۳۰	مدت امتحان: ۹۰ دقیقه
سال سوم آموزش متوسطه		تاریخ امتحان: ۸ / ۱۰ / ۱۳۸۴	
دانش آموزان و داوطلبان آزاد در نیم سال اول (دی ماه) سال تحصیلی ۸۵-۱۳۸۴		اداره کل سنجش و ارزشیابی تحصیلی	

ردیف	سؤالات	نمره
۱	چرا انسان نیاز به هدایت ویژه الهی دارد، توضیح دهید؟	۱
۲	عواملی را که سبب شد شریعت پیامبر اکرم (ص) جاویدان باشد، ذکر کنید.	۱
۳	چرا داشتن معجزه برای پیامبران ضروری است؟	۱
۴	از قلمروهای رسالت پیامبر اکرم (ص) تعلیم و تبیین تعالیم دین را توضیح دهید.	۱
۵	آیهی «أَتَمَّا يُرِيدُ اللَّهُ لِيُذْهِبَ . . .» را تکمیل و ترجمه کنید.	۱
۶	دو مورد از اشکالات اساسی را که به علت ممنوعیت نوشتن احادیث پیامبر اکرم (ص) بوجود آمد، بنویسید.	۱
۷	تقیه چیست و چرا ائمه (علیهم السلام) گاهی از این روش استفاده می کردند؟	۱
۸	آیا غیبت امام عصر (عج) به معنای عدم «حضور» ایشان است، توضیح دهید.	۱
۹	توضیح دهید آیا اعتقاد به موعود و منجی در همه ادیان وجود دارد؟	۱
۱۰	چهار مسئولیت شخص منتظر در دوره‌ی غیبت امام عصر (عج) را نام ببرید.	۱
۱۱	منظور از تقلید در احکام دینی چیست و از چه کسانی می توان تقلید کرد؟	۲
۱۲	میان انتخاب ولی فقیه و مرجع چه تفاوتی وجود دارد؟	۲
۱۳	کرامت نفس به چه معناست و چه رابطه ای با گناه دارد؟	۱
۱۴	آیه «مَنْ كَانَ يُرِيدُ الْعِزَّةَ فَلِلَّهِ الْعِزَّةُ جَمِيعًا» را ترجمه کنید و پیام آن را بنویسید.	۱
۱۵	چگونه نیاز به آرامش و انس روحی با همسر موجب تشکیل خانواده می شود؟	۱
۱۶	چهار مورد از معیارهای همسر شایسته را با توجه به روایات معصومین (علیهم السلام) نام ببرید.	۱
۱۷	چهار شرط اصلی پیمان ازدواج را بنویسید.	۱
۱۸	از وظایف مرد در خانواده نقش پدری را توضیح دهید.	۱
	«موفق باشید»	
۲۰	جمع نمره	

کلیدی رشته های نظری	راهنمای تصحیح سؤالات امتحان نهایی کشوری درس: تعلیمات دینی و قرآن (۳)
تاریخ امتحان: ۱۳۸۴ / ۱۰ / ۸	سال سوم آموزش متوسطه
اداره کل سنجش و ارزشیابی تحصیلی	دانش آموزان و داوطلبان آزاد در نیمسال اول (دی ماه) سال تحصیلی ۸۵-۱۳۸۴

نمره	راهنمای تصحیح	ردیف
------	---------------	------

الف) درس هایی از قرآن:

۱	اشراف که بر مردم حکومت می کردند نمی خواستند تحولی در اعتقادات مردم به وجود آید تا پایه های قدرت اشرافی آن ها فرو ریزد (۰/۵) بسیاری از مردم نیز به مجموعه ای از خرافات و عقاید نادرست که از نیکان خود به ارث برده بودند عادت کرده بودند و از آن ها دل نمی کنند. (۰/۵)
۲	دراقتصاد اسلامی به آن دسته از اموال و ثروت هایی که تعلق به حکومت اسلامی دارد و اختیار آن ها به دست رهبر جامعه اسلامی است « انفال » می گویند. (۰/۵) - یک بخش از انفال نیز اموال و ثروت هایی است که قبلاً مالک مشخصی داشته و به دلایلی به دست مسلمانان افتاده است به این گونه دارایی ها « فیء » گفته می شود. (۰/۵)
۳	[خدا] ما را امتحان می کند تا از طریق این امتحان خود را بهتر بشناسیم و به قوت و ضعف خود آگاه شویم (۰/۵) همان طور که در یک کلاس درس ، چه بسا که معلم می داند چه کسی ضعیف و چه کسی قوی است اما دانش آموزان را امتحان می کند تا آنچه را که خود از قبل می دانسته بر خود دانش آموزان هم معلوم شود. (۰/۵)
۴	انفاق فقط از طریق بخشیدن مال و دارایی و پول نیست بلکه هر کس اگر از چیزی که سرمایه اوست به دیگران عطا کند ، انفاق کرده است. (۰/۵) - بنابراین ، کسی که علم و دانش دارد می تواند با آموختن آن به دیگران انفاق کند چنانکه در احادیث آمده است زکات علم ، آموختن و رواج دادن آن است. (۰/۵)
۵	زیرا بنی اسرائیل تصور می کردند حاکم باید مال و ثروت فراوان داشته باشد. (۰/۵) - و به نژاد و خاندان مخصوص وابسته باشد و طالوت چنین نبود. (۰/۵)
۶	خداوند برای انجام هر کاری در جهان خلقت اسباب و وسایلی آفریده و امور عالم با دخالت و تأثیر آن اسباب و وسایل اداره می شود. (۰/۵) - وسیله سرکوبی گروهی از مردم که ظلم و فساد می کنند نیز گروه دیگری از مردم هستند که با آنان می جنگند. (۰/۵)
۷	حق میان آنان احترام و ارزش پیدا می کند - راه و رسم های دین پا می گیرد - پرچم های عدالت برپا می گردد - سنت ها اجرا می شود - زمانه اصلاح می شود و ... (ذکر ۱ مورد (۰/۲۵) - ذکر حداکثر ۴ مورد (۱) نمره)
۸	کار - گزاردن - نماز را بر عهده بگیرید - نگاهداشت آن را بپذیرید - آن را بسیار به جای آرید - با نماز خود را - به خدا - نزدیک دارید و ... (ذکر ۱ مورد (۰/۲۵) - ذکر حداکثر ۴ مورد (۱) نمره)

ب) بینش اسلامی:

۹	لازمه‌ی حکمت خدا این است که هیچ کاری از کارهای خدا بیهوده و عبث نباشد. کار عبث به کاری گفته می شود که هدفی را دنبال نکند. اگر خلقت انسان و جهان را هدفی و مقصدی نباشد ، در این صورت کاری عبث و بیهوده خواهد بود. (۰/۵) بنابراین ، لازمه حکمت خدا این است که زندگی انسان را پایانی نباشد و آنچه در این جهان به دست می آورد با مرگ او از بین نرود. (۰/۵)
۱۰	۱- علم ۲- عدالت ۳- کفایت و تدبیر ۴- شجاعت (ذکر هر مورد ۰/۲۵ نمره)
۱۱	« علی المؤمنین سبیلاً » (۰/۵) خداوند هرگز برای کافران نسبت به اهل ایمان راه تسلط باز نکرده است (۰/۵)
۱۲	بین خواب و مرگ شباهت زیادی وجود دارد . در هر دو حال روح تعلق خود را از بدن قطع می کند (۰/۵) با این تفاوت که در حال خواب تعلق روح بطور کامل قطع نمی شود در حالی که در مرگ تعلق بکلی قطع می شود (۰/۵)

۱	۱۳	اعمالی که آثارشان حتی بعد از کوچ انسان از این جهان از بین نمی رود، پرونده آنها با مرگ انسان بسته نمی شود (۰/۵) و آثار مثبت یا نتایج منفی آنها در حیات برزخ نصیب او می گردد و در روز حساب نیز آثار همگی آنها را دریافت می کند. (۰/۵)
۱	۱۴	زیرا در چنین روزی، تمامی مردم از اولین و آخرین، برای قضاوت قاطعانه در پیشگاه خداوند بزرگ حاضر می شوند (۰/۵) و اعمال و افکار آنها در ترازوی عدل پروردگاری سنجیده می شود و هر کس به نتیجه اعمال و کرده های خود می رسد (۰/۵)
۱	۱۵	۱) هدفی متعالی و جاودانی در افق زندگانی انسان قرار می گیرد و احساس پوچی از زندگی رخت بر می بندد ۲) اخلاق پشتوانه ای محکم داشته و از نظر عقلی موجه می گردد ۳) پایداری در برابر سختی ها در انسان تقویت می گردد ۴) شکست یا پیروزی تنها مفهوم مادی یا ظاهری نخواهد داشت و آنچه پیروزی واقعی است، عمل بر طبق تکلیف الهی است ذکر هر مورد (۰/۵) نمره و ذکر حداکثر ۲ مورد (۱ نمره)
۱	۱۶	زیرا با اظهار گناه، زشتی آن در نظر شخص گناهکار و دیگران از بین می رود و ارتکاب گناه امری عادی جلوه گر می شود (۰/۵) پر واضح است که اگر در جامعه ای گناه زشتی خود را در نظر مردم از دست دهد فساد و انحراف در آن جامعه به سرعت گسترش می یابد. (۰/۵)
۱	۱۷	شک نیست که نگاه، سر آغاز لغزش و احياناً سقوط و انحراف است. ممکن نیست کسی نگاه خود را کنترل نکند اما موفق به مهار نفس و شهوت بشود. زیرا بعد از دیدن، میل و هوس نیز تحریک می شود و در آن حال، خویشتنداری و جلوگیری از آثار بعدی، کار آسانی نیست و حتی در شرایطی، غیرممکن است. (۰/۵) بنابراین اولین قدم اساسی و عملی در کنترل میل و هوس - بخصوص برای مرد - مراقبت از چشم است. اسلام دستور داده است که اگر کسی به طور غیر ارادی چشمش به نا محرم افتاد، از نگاه مجدد که مسلماً عمدی و آلوده است، بپرهیزد و حتی سیمای طرف مقابل را در ذهن تداعی نکند و از هر گونه فکر و خیال وسوسه انگیز خودداری نماید (۰/۵)
۱	۱۸	۱- حدود ۲- تعزیرات ۳- قصاص ۴- دیات (هر مورد ۰/۲۵)
۱	۱۹	در نماز آب وضو مکان نمازگزار و لباس باید حلال و از مال مردم و غصبی نباشد که حتی اگر از مال خمس نداده لباس تهیه کنند و یا اگر نخعی از لباس اوحرام باشد نماز باطل است. (۰/۵) در تمام کلمات و کارهای نماز نظم و ترتیب به چشم می خورد اولین کلمه تا آخرین کلمه آن به ترتیب معین شده، کار اول تا آخر مرتب شده، حتی صف های جماعت منظم و مرتب است و افرادی که در صف اول هستند بهتر است از نظر علم و تقوا برتر باشند. (۰/۵)
۱	۲۰	ذکر ۱ مورد از توضیحاتی که در ذیل عنوان «توصیه به جوانان» در صفحه ۳۸ و ۳۹ و ۴۰ و ۴۱ کتاب آمده، (۰/۵) و ذکر حداکثر ۲ مورد (۱ نمره)
		جمع نمره